

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la facilitățile permanente și facilitatea de credit
pe parcursul zilei acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei”**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Proiectul hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la facilitățile permanente și facilitatea de credit pe parcursul zilei acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei” a fost elaborat în temeiul art.5 alin.(1) lit.a) și lit.e), art.11 alin.(1), art.18 alin.(1) și (2) și art.45 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544).
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Elaborarea proiectului actului normativ este condiționată de următoarele: Actualmente, acordarea băncilor a creditelor intraday / overnight și acceptarea de la bănci a depozitelor overnight de către Banca Națională a Moldovei sunt reglementate de două acte normative distincte: i) Regulamentul cu privire la facilitățile permanente de creditare acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.171/2018 și ii) Regulamentul cu privire la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei de la bănci, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.65/2003. Proiectul Regulamentului cu privire la facilitățile permanente și facilitatea de credit pe parcursul zilei acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei a fost elaborat în versiune nouă, cu scopul de a comasa reglementările aferente facilităților oferite băncilor într-un singur act normativ și de a eficientiza aplicarea acestora de către Banca Națională și bănci. Necesitatea elaborării proiectului în versiune nouă derivă și din faptul că, mai multe dispoziții din Regulamentul cu privire la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei de la bănci sunt căzute în desuetudine, necorespunzătoare și urmează a fi actualizate. La elaborarea proiectului au fost consultate reglementările aferente facilităților permanente și facilității de credit pe parcursul zilei emise de Banca Centrală Europeană, Banca Franței, Banca Centrală din Luxembourg, Banca Națională a României, Banca Națională a Georgiei, Banca Albaniei ș.a.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
<i>3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</i>
Obiectivul urmărit prin aprobarea proiectului hotărârii este actualizarea cadrului normativ aferent facilităților permanente (creditul overnight și depozitul overnight), oferite băncilor de către Banca Națională a Moldovei, în scopul creării condițiilor pentru furnizarea, respectiv, absorbția de lichiditate pe termen foarte scurt (overnight) și stabilizării ratelor dobânzilor pe termen scurt de pe piața monetară interbancară, prin coridorul format de ratele dobânzilor aferente celor două facilități.

Un alt obiectiv urmărit constă în actualizarea cadrului normativ aferent facilității de credit pe parcursul zilei (credit intraday) pentru a asigura efectuarea în termen a plăților curente și diminuarea riscului de decontare în SAPI.

Conform principalelor prevederi ale proiectului:

- Banca Națională acordă acces la facilitățile permanente numai în conformitate cu obiectivele sale de politică monetară și poate modifica condițiile aplicabile facilităților permanente sau le poate suspenda în orice moment;
- accesul la facilitățile permanente și la facilitatea de credit pe parcursul zilei (creditul intraday) se acordă băncilor la inițiativa acestora;
- facilitățile permanente includ facilitatea de creditare marginală (creditul overnight) și facilitatea de depozit (depozitul overnight);
- băncile pot folosi facilitatea de creditare marginală pentru a obține lichiditate overnight de la Banca Națională și pot plasa depozite overnight la Banca Națională, la o rată a dobânzii prestabilită;
- nivelul ratelor dobânzii pentru creditele overnight / depozitele overnight se stabilește de Comitetul executiv al Băncii Naționale prin deciziile de politică monetară;
- nu există limite asupra volumului de lichiditate care poate fi furnizat în baza facilității de creditare marginală, cu condiția rezervării unui volum suficient de active eligibile pentru garantare în sistemul Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (DCU), precum și limite cu privire la suma pe care băncile o pot depune în cadrul facilității de depozit;
- creditul intraday se acordă prin descoperiri de cont pe parcursul zilei (intraday overdraft), garantate cu active eligibile pentru garantare, pentru efectuarea în termen a plăților curente și diminuarea riscului de decontare în SAPI. Creditul intraday se garantează cu aceleași tipuri de active eligibile care se utilizează în operațiunile de politică monetară ale Băncii Naționale și sunt supuse acelorași reguli de evaluare și de control al riscurilor aplicate respectivelor active;
- pentru a putea beneficia de credite intraday / overnight, banca va rezerva în sistemul DCU un volum suficient de active eligibile pentru garantare în vederea constituirii garanțiilor;
- ratele dobânzilor aplicate pentru creditele overnight / depozitele overnight sunt ratele stabilite de Comitetul executiv prin decizia de politică monetară, în vigoare la data acordării creditului overnight / plasării depozitului overnight;
- creditul intraday se acordă fără dobândă, pe o perioadă mai scurtă de o zi operațională;
- pentru a accesa facilitățile permanente și facilitatea de credit pe parcursul zilei băncile trebuie să întrunească cumulativ anumite condiții, cum ar fi:
 - ✓ încheierea cu Banca Națională a contractului-cadru de acordare a facilităților permanente și a facilității de credit pe parcursul zilei;
 - ✓ deținerea calității de participant la SAPI;
 - ✓ deținerea calității de participant la DCU în cazul creditelor intraday / overnight;
 - ✓ rezervarea de active eligibile pentru garantare suficiente în sistemul DCU pentru obținerea de credite intraday / overnight;
 - ✓ întrunirea condițiilor pentru participarea la operațiunile de piață monetară efectuate de Banca Națională;
- fiecare bancă poate efectua zilnic o singură tranzacție de plasare a depozitului overnight la Banca Națională, iar termenul acestuia nu poate fi prelungit;
- orice credit intraday, nerambursat potrivit dispozițiilor regulamentului, devine de drept credit overnight, fără acceptul băncii;
- creditul intraday nu poate fi acordat pentru rambursarea creditului overnight;

- în cazul nerambursării în termen a creditului overnight, pentru fiecare zi de întârziere Banca Națională va percepe o dobândă de întârziere, calculată după cum este stipulat în regulament. Dobânda de întârziere se percepe prin debitarea directă de către Banca Națională a contului băncii deschis în registrele Băncii Naționale (<i>clauza privind debitarea directă a contului băncii este prevăzută în contractul-cadru, care va fi încheiat cu băncile</i>); - Banca Națională este în drept să execute garanțiile prin însușire sau vânzare și poate suspenda dreptul băncilor de a utiliza facilitățile permanente și facilitatea de credit pe parcursul zilei pentru o perioadă de până la 30 de zile de la data la care a fost constatată nerespectarea obligațiilor contractuale în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Băncii Naționale. Proiectul ajustează noțiunile de „facilitate de creditare marginală”, „facilitate de depozit” și „facilitate de credit pe parcursul zilei” și unele dispoziții din reglementările în vigoare în vederea corelării acestora cu noțiunile și cele mai bune practici ale Băncii Centrale Europene și ale unor bănci centrale atât din cadrul Eurosistemului, cât și din afara acestuia. Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei de aprobare a regulamentului va intra în vigoare conform regulii generale prevăzute la art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căreia „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. În această perioadă, Banca Națională va încheia cu băncile contracte noi de acordare a facilităților permanente și a facilității de credit pe parcursul zilei, care vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a regulamentului nou aprobat. Până la acel moment, băncile vor putea accesa facilitățile respective în baza contractelor actuale.
<i>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</i> Nu este aplicabil.
4. Analiza impactului de reglementare
<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i> Nu este aplicabil.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i> Nu este aplicabil.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i> Nu este aplicabil.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i> Nu este aplicabil.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i> Nu este aplicabil.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i> Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ Anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la facilitățile permanente și facilitatea de credit pe parcursul zilei acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei” a

fost publicat pe pagina web a Băncii Naționale (www.bnm.md), la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

În vederea respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.230 din 18.11.2010, proiectul hotărârii se supune consultării publice, fiind plasat pe pagina web a Băncii Naționale la rubrica sus-indicată. Concomitent, au fost expediate scrisori părților interesate.

7. Concluziile expertizelor

În temeiul art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza anticorupție a proiectului a fost efectuată de către Banca Națională a Moldovei în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție, aprobată de Centrul Național Anticorupție, iar factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.

Potrivit art.37 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, având în vedere art.11 alin.(3³) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Banca Națională va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției pe marginea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este corelat cu actele normative superioare întru executarea cărora a fost elaborat și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative cu care se află în conexiune. Acesta nu determină aprobarea sau modificarea altor acte normative pentru a fi implementat.

La data intrării în vigoare a reglementărilor nou-aprobate, urmează a fi abrogate:

1) Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.65/2003 „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei de la bănci” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.84-86, art.121);

2) Punctul 1 din Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.171/2018 „Cu privire la aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.277-284, art.1172), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1347 din 23 iulie 2018.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ se efectuează de către Banca Națională a Moldovei.